

tíðindablaðið

sosialurin

Postsmoga 76,
3800 Argir,
telefon 11820

Útgevandi: p/f sosialurin

Fyrirtaksstjóri og blaðstjóri: Tórfinn Smith (ábyrgd)

Blaðfólk: Hogni Djurhuus, Dagny Joensen, Jóhann Mortensen og Jan Müller

Lýsingar: Árni Joensen

Uppseting: p/f sosialurin. Prent: p/f pressan 1981

Hvørjar uppgávur eru týðningarmestar

Í SAMBAND við fólkatingsvalið eru ofta gitingar um á hvønn hátt føroyska samfelagið kemur inn í myndina. Men tað er ymiskt sum eitt fólkatingsval verður uppfatað av fólk. Vit hava í bløðunum undan jólam lísið, at fólkatingsvalið eisini er eitt barometur fyri komandi lótingsvali í november 1984 — um ikki tað verður fyrr!

MEN sjálvsagt er aðalkjarnin ikki ætlað sum barometur í so mátt, men tó barometur, um vit skulu hava umboð, sum vilja samvinna við flokkarnar í Fólkatinginum — ella um ikki vit skulu samvinna á tí grundarlagi sum heimastýrslógin byggir á.

HJÁ dønum verður ein megin-spurningurin, hvussu byrgjast skal fyri tí stóðugt økjandi arbeiðsloysinum.

HÓAST vit dagliga í donsku borgarligu pressuni síggja, at alt skal vera »so sera gott« síðani konservativa stjórnin tók við, so hevur tann »flúgvandi starturin« stjórnin

fekk við »gávum« uttaneftir, serliga við lækkandi oljuprís og í allandi rentusatsi.

MEN hóast hesa ynskistøðuna hevur ikki eydnast stjórnin at minka um arbeiðsloysið í Danmark, sum beint undan jólam hevði 326.000 arbeiðsleys, borgarar sum einki høvdu fyri hendurnar.

HETTA er støðan í grundini. Danmark hevur í dag eina stjórn sum brúkar arbeiðsloysisstøðuna sum jarnbrot. Tí kapitalsterku fyrirkomur gerast ríkari fyri hvønn dag sum gongur. Íleggingin í ídnaðin hevur verið minimal, síðan stjórnin tók við, men vinningurin hjá teimum hevur ve. Stórliga økjandi, meðan lønmóttakarar hevur verið fyri stórum missum aftrat økjandi skattaoki.

MEN hjá okkum — hjá Javnaðarflokkinum verður uppgávan fyrst og fremst at røkja uppgávuna í praktiskari og positivari samvinnu við Fólkating og ríkismyndugleikarnar.

Lagnuløtan hjá kvinnuni

Aldrin í søguni hava so mangir menn verið um at fella kvinnuna sum í dag.

Tað eru stjórar, handlangarar — virkisleidarar — og alt sum kann likjast sjakalum.

Tað koma skot fyri bógvín á kvinnuskútuni úr øllum ættum á landi.

Nú fer eisini at skjóta á ygstu havmiðjum. Eg ætli mær ikki beinleiðis at draga nøvn fram, men har eg ikki kann komauttan um tað, má eg gera tað. Tað í alt er á gosið um, er hasi merkin sum er dýtta upp á flakakvinnurnar, at leggja í fiskabakkarnar.

Tað eru teir menn, ið siga tað er fyri goðskingina tey vera nýtt. (Ein loddrott).

So eru tað aðrir, ið siga eitt heilt annað. Um eg ikki fari skeivur, vildi eg meint, at harra Egil Toftegárd átti at avt betur skil upp á haggreiðing av sinum arbeiðandi kvinnum enn hattar orðalag, at tær (kvinnurnar) fara, at koyra Føroya land í »senk«. Tað skal vera lógið, um hattar — tykkara skoðsmál ikki fer at geva aftursvar. Mær vitandi eru tær beint tvørtur í móti, væl við, at halda Føroyum flótandi. Nú kenni eg harra Toftegárd persónliga, og fara vit bara at siga tú.

Mær kemur í hug, nú tú sigur, at tað er sum í himmiriki á tínum Fyrstivrki.

Eg vil meina, at nettupp tú hevur boðað um tað rætta himmiriki alment.

Men um tað skuldu verið so kalt, og ófýsligt í himmiriki sum tað er, og ella hevur verið á onkrum av flakavirkjunum. Tá hevði tað ikki verið nokur gleðið, at stunda tí.

Min góði vinmaður Jason Johannesen. Tú ert ikki nær so negativur sum hasin stjórin og beint nú havi umrøtt. Tú heldur, at tað er ikki stórvegis munur á skornari nøgd nú og áður.

Hattar skal tú nokk hava rætt í.

Kvinnurnar hava áður skorið og nýtt merkir, uttan at hugsa um mongd. Og tað var við ein vissan skund. So hvi skuldu nøgðin nú verið óðrvisi?

Um nú teirra bonusskipan er gjørd eftir hvat tær hava skorið áður, so skal eg lova fyr, at teirra bonus er lig 0.

Min góði Jason. Tú minnst eins væl og eg, hvussu út sá við flakaskurð og bonus í Føroyingahavnini.

Har vóru merkir so tað forsló, men hvussu við goðskuni?

Endaleysar reklamationir, viðfylgjandi filmur ella filmar!

Lat meg bara enda hasa

mina meting um úrslitið haðani frá.

Lat meg siga tað so dygt sum gjørligt: »Og neyðara landsmenn (kvinnur) hvat hava tit gjørt. Tit dripið hava føroyingin í Føroyum«.

Merkir ella ongi merkir?
Ongin diskusjón, burtur við merkjunum.

Eg veit, at hettar fyrbils við merkjum og bonus eru einar bakdyr við eini ringrás, so tit enda har tit byrjaðu.

»Nú ella aldrig Skåne tilbages«.

Adrenn eg endi, fari eg at stilla nakrar spurningar. Svári teimum, ið lystir?

1. Hvi vildi Farouk kongur ikki, at Ísraelsmenn skuldu sleppa úr teirra trælalivi í Egyptalandi?

II. Hvussu mangar

plágur kostaði tað egyptarum? Og var tað nokk?

Mær kemur í hug, um Bømerlandsdronningen: »Du lad ikke skatt over bønderne gå, så haver de dig så kære«.

Far altíð væl við arbeiðsfólki tínum, og tak ikki sjálvsvirðingina frá teimum.

Ongin rættur maður hyggur upp til ein persón, ið er tilreiðar, at kyssa honum reyvina upp á kommando.

Nú havi eg ikki nortið við mína Suðuroy. Hettar kemst rætt og slætt av, at eg ikki troysti mær at spilla orð upp á eina tilika umrøðu.

Takk fyrir upptøkuna. Gott Nýttár.

I Havn millum
jól og nýttár
Hentzar Joensen

Yvirlýsing

Nú so nógv er at lesa í bløðunum um málið við vikjandi nýtslu av merkjum á flakavirkjunum, fer Føroya Arbeiðsgevarafelag — uttan harvið at leggja seg uppí nakað blaðtjak — at peika á fylgjandi atstøður í málinum.

1) Bæði undir sáttmálatíningunum í 1981 og í 1983 hevði Føroya Arbeiðarafelag tað frammi sum eitt tíngingarkrav, at nýtsla av merkjum á flakavirkjum skuldi bannast, tá talan var um tímalønt arbeiði.

2) Bæði ferðir verður nýggj lønarsáttmáli gjørdur uttan at hetta krav vinnur fram.

3) Nýggi sáttmálin, sum gjørdur verður millum partarnar á arbeiðsmarknaðinum í mai mánað í ár, er galdandi fram til 1. mai 1985.

4) Tann 14. des. 1983 velur Føroya Arbeiðarafelag einiðugt at diktera limum Føroya Arbeiðsgevarafelags at frá og við hósdegi tann 15. des. 1983 er liðugt við at leggja merkir í fiskabakkarnar.

5) Hetta smakkar Føroya Arbeiðsgevarafelag av ólógligari framferð, og verður tí stevning skrivað tann 15. desember 1983.

6) Fyri at greiði kann fáast á hvørtvítt framferð Føroya Arbeiðarafelags er lóglig ella ólóglig, má rætturin tala, men fyri at ein rættslig avgerð kann fáast skjótt, er tað neyðugt, soleiðis sum rættargangsskipanin er, at Føroya Arbeiðarafelag medvirkar til, at rætturin fremur málið sum mál, ið hevur skund.

7) Føroya Arbeiðsgevarafelag vildi hildið, at báðir partar mátti kunna verið samdir um, at tað er av alra størsta týðningi, at greiði fæst á ongantíð ov skjótt, hvørtvítt tað stig sum Føroya Arbeiðarafelag hevur tikið er ólógligt ella ikki.

8) Higartil hevur Føroya Arbeiðsgevarafelag ikki merkt nakran vilja frá Føroya Arbeiðarafelags síðu til at vilja medvirka til eina skjóta avgerð í sakarmálinum.

9) Sosatt verður Føroya Arbeiðsgevarafelag at konstatera, at tað ikki sær út til at hava tann stóra áhuga fyrir Føroya Arbeiðarafelags at fáa at vita, hvørtvítt tað sum teir fyrir taka sær er beint ella skeivt.

10) Hvat Føroya Arbeiðsgevarafelag viðvikur, so er støðan beint tvørturimóti. Føroya Arbeiðsgevarafelag ynskir at vita, hvørtvítt tað sum Føroya Arbeiðarafelag fyrirtekur sær, er lógligt ella ólógligt, og er málið av Føroya Arbeiðsgevarafelag handfarið út frá hesum sjónarmiði.

11) At kasta við runublökum er ikki stíkur Føroya Arbeiðsgevarafelags og var heldur ikki fyrr Føroya Arbeiðarafelags.

Tórshavn, tann 22. desember 1983
Føroya Arbeiðsgevarafelag

Úrtøkuprosent, vánaligir stjórar og heilsuútrreiðslur til flakafólk

Hvi er tað altíð tann láglonti sum kostar landskassanum?

Heri Mortensen segði í útvarpinum nú undir merkja-rokinum, at um úrtøkuprosentið fer at minka, fer hetta at kosta statskassanum (vit hava ikki statskassa, men landskassa í Føroyum!) um 20 mió. kr. um árið. Um hetta er satt, veit eg ikki, men hvussu nógv kosta vánaligir stjórar, sum eingi merki leggja í kassar, vánaligir verkfrøðingar, arkitektar, lærarar, skrivstovumenn, læknar, økonomar o.s.fr. føroyska landskassanum árliga?

Hvi skal tað altíð verða arbeiðarin ella handverkarnin, sum kanska kemur upp á 100.000 kr. til 120.000 kr., fyrir ikki at tala um útróðarmannin, sum

kostar samfelagnum pengar?

Alvaratos Heri Mortensen, um tað so kostar 20 mió. kr. úr landskassanum fyrir at skapa betri arbeiðskor hjá flakafólkinum, so eru pengarnir farnir nógv betur enn til so nógv annað. Men tað hugsar tú, sum stjóri á einum, ja, sum Sosialurin kallar tað »arbeiðaravirki« ikki um.

Nei, tað kann ikki roknast út, hvat teir vánaligu av nevndu persónum kosta samfelagnum, tí tað er, móttvegis tinni haldbaru grundgeving við tølum og prosentum, bert eitt postulat. Ei heldur kunnu vit rokna út, hvussu nógv betri arbeiðsumstøður — menniskjaligari kor — á

arbeiðsplássunum, m.a. flakavirkjunum, høvdu spart samfelagnum í læknaðrindum, medisini, dagpeningum o.s.fr. Sum sagt, so ber tað ikki til at rokna hetta út, men serkøn kunnu helst gera sínar metingar. Men hetta skal eisini havast í, tí arbeiðsumstøðurnar á nógvum flakavirkjum kunnu botast nógv, eingin ivi um tað; men tinar flakavinnur, sum samb. teg sjálvan í útvarpssamrøðu, vilja hava merki at arbeiða við, vilja kanska heldur ikki hava betri arbeiðsumstøður at arbeiða við. Tað hevði verið nemmari við robottum, Heri!

ein annar sosialistur

Fylg við,
hvat hendir

sosialurin